

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, M. DCC. XIX.

Casus V. Argumentum. Diviso Jurepatronatus Mixto per Turnu[m] si
vacatio Beneficii contingat in Turno debito Patrono Ecclesiastico, an
intrent Reservationes Apostolicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72172)

reddituum, & eò minus concurrat iusta causa, quæ debet esse respectu ipsius Ecclesiæ, nempe defectus Ministrorum pro Divino Cultu; & necessitas Ecclesiæ, non autem si causa concurrat tantum pro utilitate Patronorum, etiam si fiat ad dirimendas lites, quia hoc non importat necessitatem Ecclesiæ, ut docuit *Lot. lib. 1. quest. 28. num. 68. Rota in Calaguritana Beneficii de Ariola 14. Maji 1593. coram Giptio*. Eoque magis, quia ut ipsa *Rota* considerat pro extinguenda lite inter Patronos, potest fieri concordia de alternis vicibus presentando, non tamen potest fieri sectio beneficii; unde cum ad sit remedium à jure approbatum, non debet recurri ad sectionem, ab eodem jure improbatam, quæ importat dismembrationem non faciendam, nisi concurrente causa. Et ita resolutum fuit à Sac. Congregatione Concilii in causa *S. Agathe Gothorum Divisionis Tituli Beneficii 15. Junii 1709.*

ARGUMENTUM.

Diviso Jurepatronatus Mixto per Turnum, si vacatio Beneficii contingat in Turno debito Patrono Ecclesiastico, an intrent Reservationes Apostolicæ.

SUMMARIUM.

- 1 *Lotterius tuetur Juspatronatus mixtum in turno Ecclesiastici non esse obnoxium Reservationibus Apostolicis.*
- 2 *Contrarium sustinet Garzias.*
- 3 *Sententia Lotterii in theorica licet sit probabilior, in praxi tamen est sequenda sententia Garziaz.*

CASUS V.

Reservatum fuit Juspatronatus Beneficii erecti in quadam Ecclesia Cathedrali pro una voce hæredibus Fundatoris, & pro altera voce Capitulo ejusdem Cathedralis. Conveniunt inter se tam hæredes, quàm Capitulum dividere Juspatronatus per Turnum; seu alternis vicibus presentare, nimirum quòd jus presentandi in prima vacatione spectet ad solos hæredes, & in secunda vacatione

Pars IV.

ad solum Capitulum; vacato Beneficio in mense reservato, & in Turno spectante ad Capitulum; Quæritur an illud cadat sub Reservationibus Apostolicis, adeò ut impetrari, & liberè provideri possit à Dataria Apostolica?

1 Quæstio hæc est inter Doctores satis controversa; *Lotterius namque de re benef. lib. 2. quest. 10. num. 98.* erroneum existimat beneficium, in hoc casu cadere sub Reservationibus Apostolicis, ea ratione, quia mixtura hæc qualitatis laicalis, & Ecclesiasticæ non residet in ipso exercitio, & usu presentandi, sed in ipsa proprietate Juspatronatus; unde cum Turnus non dividat hanc proprietatem, quia Juspatronatus quo ad illam est indivisum, ut dixi *Part. II. Can. I. & II. in Comment. & in Caf. I.* sequitur quòd idem Juspatronatus, non obstante Turno, & alternativa inter Patronos laicos, & Ecclesiasticos conventa, semper remaneat mixtum, & consequenter Reservationibus Apostolicis minimè subjectum. *Gonzal. super Regul. 8. Cancell. gloss. 18. num. 12. Rot. coram Cavaler. decis. 604. num. 4. & decis. 1571. num. 4. coram Coccin. & decis. 171. coram Peutingen, & decis. 541. num. 4. & seq. par. 2. rec. & decis. 9. n. 30. coram Ansaldo, & dicam infra suo loco Part. VI., quam sententiam Lotterii approbat Card. de Luc. de Jurepat. disc. 65. num. 34.*

2 *Econtra Garzias de benef. part. 5. cap. 1. S. 2. num. 615., & Moneta de commut. ult. volunt. cap. 10. sub num. 286.* tuentur vacante beneficio in Turno Ecclesiastici illud cadere sub Reservationibus Apostolicis; eo quia Patroni Laici, & Ecclesiastici dividendo Juspatronatus mixtum per Turnum censentur voluisse dividere, & separare qualitatem laicalem ab Ecclesiastica, & in turno Ecclesiastici reddere Juspatronatus totum Ecclesiasticum, & quia cessat in hoc casu ratio præjudicii, ob quam Juspatronatus mixtum non cadit sub generalibus reservationibus, dum nullum præjudicium patitur Patronus Laicus, si in Turno Ecclesiastici beneficium provideatur per Sedem Apostolicam; Quoniam provisio Apostolica consumit in hoc casu Turnum Ecclesiastici, & succedente iterum vacatione beneficii presentatio spectat ad Patronum laicum.

G

laicum.

laicum. *Garz. ubi supra, Vivian. de Jurepat part. 1. lib. 1. cap. 3. num. 18.*

- 3 Ego verò unà cum *Cardinali de Luca*, ubi supra cenfeo in theorica esse veriorrem, & probabiliorem sententiam *Lotterii*, non solùm quia Turnus non dividit mixturam Jurispatronatus quo ad proprietatem; sed etiam quia presentationes, quas facit Ecclesiasticus in suo Turno, non facit eas jure proprio, & privato tantum, sed communi etiam nomine Patroni Laici, cum Turnus in substantia nihil aliud importet, nisi quòd unus Patronus in uno Turno presentet personam sibi benè visam de preventivo consensu alterius Compatroni, ac si iste se perpetuò obligasset qualibet vice adherere, & consentire in illam personam, quæ ab altero Patrono pro tempore contigerit presentare.
- 4 In praxi verò sequenda, & tenenda est sententia *Garziæ*, quæ fuit amplexa non solùm ab aliis Doctõribus, nimirum à *Vivian. de Jurepat par. 1. lib. 1. cap. 3. num. 18. Barbof. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 12. num. 17.*; sed etiam in Foro à *S. Rota decis. 362. num. 11., & decis. 383. num. 15., & decis. 432. num. 20. coram Priolo, & decis. 9. num. 29. coram R. P. D. Anfaldo.*

ARGUMENTUM.

Si Juspatronatus pro una voce spectet ad duas familias, & pro alia voce ad Monasterium Regularium, an duæ Familiæ possint inter se convenire de alternis vicibus presentando sinè consensu Monasterii; Et si fiat transactio super divisione simultaneæ Juris presentandi per Turnum inter Abbatem ejusdem Monasterii, & dictas Familias absque Beneplacito Apostolico, & consensu Monachorum, an ipsa sustineatur, & afficiat Successores.

SUMMARIUM.

- 1 Presentatus à majori parte Patronorum venit instituendus; & num. 9.
- 2 Patronus divisionem Juris presentandi per Turnum facere nequit absque consensu alterius Compatroni; & num. 15.
- 3 Patronus presentans in suo Turno cum subsequuto effectu, jus, & vicem suam consumere dicitur.
- 4 Presentatus ab existente in Turno dicitur habere omnium Patronorum voces.
- 5 Alternativa conditionatè inita inter Patronos remanet in suspenso, quousque non superveniat conditio; & num. 11.
- 6 Juspatronatus si pro una voce spectet ad duas Familias, & pro altera ad Monasterium; Duæ Familiæ possunt inter se convenire de alternis vicibus presentando absque consensu Monasterii.
- 7 Transactio, seu concordia alternis vicibus presentandi inita inter Patronum Laicum, & Abbatem Monasterii absque Beneplacito Apostolico, & consensu Monachorum, an sustineatur, & afficiat Successores? Vide ibi, & num. 8.
- 10 Patronus ex ultima presentatione effectuata dicitur constitutus in quasi possessione presentandi.
- 12 Qua sit differentia inter dispositionem modalem, & conditionalem Vide ibi.
- 13 Alternativa cum sit contractus perfici non potest nisi ex mutuo contrahentium consensu.
- 14 Alternativa exigit ut Jus nominandi spectet ad Turnarium, non verò ad Patronum carentem Turno.
- 16 Patronus expleta presentatione non potest quidquam prejudicare Presentato, vel aliquid de ejus juribus diminuere.
- 17 Filius Compatroni in paritate vocum preferatur extraneo.
- 18 Presentatus usurpans propria auctoritate possessionem Beneficii in vim solius nominationis incidit in pœnam Cap. Avaritiæ de elect. in 6. secus si illam apprehendat post Institutionem ab Ordinario reportatam.

CASUS VI.

Competit ex lege foundationis Juspatronatus cujusdam Beneficii pro una voce duabus distinctis Familiis, & pro